Πρὸς Έφεσίους

Παύλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, τοῖς ἀγίοις 1 τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσω καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: χάρις ὑμῖν 2 καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εύλογητὸς δ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, δ 3 εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάση εὐλογίᾳ³ πνευματική ἐν τοῖς ἐπουρανίοις έν χριστῷ: καθὼς ἐξελέξατο ήμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ 4είναι ήμας άγίους καὶ ἀμώμους καταβολῆς κόσμου, κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν οδιὰ 5 Ίησοῦ χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον ^{12} δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ἡ ἐχαρίτωσεν ^{13} 6ήμᾶς ἐν τῷ ἠγαπημένῳ: ἐν ὧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν¹⁴ διὰ τοῦ 🐬 αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλούτον ^{17} τῆς χάριτος αὐτοῦ, ῆς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάση 8σοφία καὶ φρονήσει,18 γνωρίσας ήμῖν τὸ μυστήριον τοῦ 9 θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο '' ἐν

¹*Εφεσος, ου, ή, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογία, ας, ή, blessing, adulation. ⁴ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ καταβολή, ῆς, ή, foundation, depositing. ⁷ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁸ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ⁹προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁰ υίοθεσία, ας, ή, adoption. ¹¹ εὐδοκία, ας, ή, good pleasure, good-will. ¹² ἔπαινος, ου, ό, praise, commendation. ¹³ χαριτόω, bestow favor on, favor highly. ¹⁴ ἀπολύτρωσις, εως, ή, redemption, deliverance. ¹⁵ ἄφεσις, εως, ή, release, forgiveness. ¹⁶παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁷ πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ¹⁸ φρόνησις, εως, ή, way of thinking, insight. ¹⁹προτίθεμαι, purpose, design beforehand.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:10 Byzantine NT

αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν¹ τοῦ πληρώματος² τῶν καιρῶν, 10 ἀνακεφαλαιώσασθαι³ τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ ἐκληρώθημεν⁴ 11 προορισθέντες⁵ κατὰ πρόθεσιν⁴ τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος⁻ κατὰ τὴν βουλὴνⁿ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον᾽ 12 δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας¹⁰ ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς, 13 ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ῷ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε¹¹ τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἀγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν¹² τῆς κληρονομίας¹³ ἡμῶν, 14 εἰς ἀπολύτρωσιν¹⁴ τῆς περιποιήσεως,¹⁵ εἰς ἔπαινον᾽ τῆς δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κὰγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ 15 καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι 16 εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν 17 ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἴνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ 17 πατὴρ τῆς δόξης, δώη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, 18 ἐν ἐπιγνώσει 19 αὐτοῦ: πεφωτισμένους 20 τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς 18 καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως 21

¹ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ² πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ³ ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate. ⁴ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ⁵ προορίζω, predetermine, foreordain. ⁶ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ⁻ ἐνεργέω, work, effect. ⁶ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ˀ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁰ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ¹¹ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ¹² ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ¹³ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹⁴ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹⁵ περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition. ¹⁶ παύω, cause to cease. ¹⁷ μνεία, ας, ἡ, remembrance, mention. ¹ఠ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁰ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ²⁰ φωτίζω, give light, enlighten. ²¹ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 1:19

αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος¹ τῆς δόξης τῆς κληρονομίας² αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον³ μέγεθος⁴ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ 19 εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν⁵ τοῦ κράτους⁶ τῆς ἰσχύος⁻ αὐτοῦ ἡν ἐνήργησεν˚ ἐν τῷ χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τῶν 20 νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις,² 21 ὑπεράνω¹⁰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος,¹¹ καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου¹² οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ πάντα ὑπέταξεν 22 ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ, ἤτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα¹³ τοῦ τὰ 23 πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἀμαρτίαις, 2 ἐν αἷς ποτὲ περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας: ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς 3 πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί: ὁ δὲ θεός, 4

¹ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ² κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ³ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁴ μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ⁵ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ⁶ κράτος, ους, τό, power, dominion. ⁷ ἰσχύς, ὑος, ἡ, strength, power. ⁸ ἐνεργέω, work, effect. ⁹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁰ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ¹¹ κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion. ¹² ὀνομάζω, name, give a name to. ¹³ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁴ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁵ ἀήρ, ος, ὁ, air. ¹⁶ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹⁷ ἀναστρέφω, return, live. ¹⁸ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹⁹ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:5 Byzantine NT

πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν¹ 5 συνεζωοποίησεν² τῷ χριστῷ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι – καὶ 6 συνήγειρεν,³ καὶ συνεκάθισεν⁴ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις¹ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸν 7 ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς 8 πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον:¹¹ οὐκ ἐξ ἔργων, 9 ἵνα μή τις καυχήσηται. Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα,¹² κτισθέντες¹³ 10 ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν¹⁴ ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε¹⁵ ὅτι ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι 11 ἀκροβυστία¹⁶ ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου,¹⁷ ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ, 12 ἀπηλλοτριωμένοι¹⁸ τῆς πολιτείας¹⁹ τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ξένοι²⁰ τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι²¹ ἐν τῷ κόσμῳ. Νυνὶ²² δὲ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν²³ 13

¹ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ² συζωοποιέω, make alive together with someone. ³ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ⁴ συγκαθίζω, cause to sit down together. ⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ⁷ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁸ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁹ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁰ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ¹¹ δῶρον, ου, τό, gift, present. ¹² ποίημα, τος, τό, work, creation. ¹³ κτίζω, create, form. ¹⁴ προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ¹⁵ μνημονεύω, remember, make mention of. ¹⁶ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁷ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ¹⁸ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ¹⁹ πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ²⁰ ξένος, strange, stranger. ²¹ ἄθεος, without God, godless. ²² νυνί, now, already. ²³ μακράν, far away.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 2:14

έγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ 14 εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ^{1} ἕν, καὶ τὸ μεσότοιχον ^{2} τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῆ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν 15 ἐντολῶν ἐν δόγμασιν, καταργήσας: ἵνα τοὺς δύο κτίση ἐν ἑαυτῷ είς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξη 16 τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, άποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ: καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο 17 εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν ^{s} καὶ τοῖς ἐγγύς: ὅτι δι' αὐτοῦ ἔγομεν 18 τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ένὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. "Άρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι 10 καὶ πάροικοι, 11 ἀλλὰ συμπολῖται 12 19 τῶν ἀγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες άπὶ τῷ 20 θεμελίω τών ἀποστόλων καὶ προφητών, ὄντος ἀκρογωνιαίου ιδ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ῷ πᾶσα οἰκοδομὴ ^{17} συναρμολογουμένη 21 αὔξει¹⁹ εἰς ναὸν ἄγιον ἐν κυρίω, ἐν ὧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε²⁰ 22 εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

Τούτου χάριν²² ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος²³ τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ 3 ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, εἴγε²⁴ ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν²⁵ τῆς χάριτος 2

¹ ἀμφότεροι, both, both of two. ² μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ³ φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ⁴ ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ⁵ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ⁶ κτίζω, create, form. ⁻ ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ⁶ μακράν, far away. ⁰ προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹⁰ ξένος, strange, stranger. ¹¹ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ¹² συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ¹³ οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ¹⁴ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ¹⁵ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹⁶ ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ¹⁻ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹ఠ συναρμολογέω, fit together. ¹⁰ αὐξάνω, cause to grow, increase. ²⁰ συνοικοδομέω, build up together. ²¹ κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place. ²² χάριν, in favor of, for the pleasure of. ²³ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ²⁴ εἴγε, if indeed, seeing that. ²⁵ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration.

Πρὸς Ἐφεσίους 3:3 Byzantine NT

τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν 3 ἐγνώρισέν μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγρα ψ α $^{^2}$ ἐν ὀλίγῳ, πρὸς $^{\circ}$ δύνασθε άναγινώσκοντες νοῆσαι΄ τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίω τοῦ χριστοῦ: δ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς 5 υίοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα 6 καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οἱ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν 7 δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν $^{'}$ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρ $\wp^{^{10}}$ πάντων ^{8} άγίων έδόθη ή χάρις αΰτη, έν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον 11 πλοῦτον 22 τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι 13 πάντας τίς 🦠 ή οἰκονομία¹⁴ τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου¹⁵ ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι ¹⁶ διὰ Ἰησοῦ γριστοῦ, ἵνα 10 γ νωρισ θ $ilde{\eta}^{^{17}}$ νύν ταίς άρχαίς καὶ ταίς έξουσίαις έν τοίς ἐπουρανίοις ¹⁸ διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος ¹⁹ σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τών αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ 11 κυρίω ήμων: ἐν ὧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ^{21} 12

¹ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ² προγράφω, write before, write previously. ³ νοέω, understand, consider. ⁴ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ⁵ συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ⁶ σύσσωμος, of the same body. ⁷ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ⁸ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ⁹ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹⁰ ἐλαχιστότερος, smallest, least important. ¹¹ ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ¹² πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹³ φωτίζω, give light, enlighten. ¹⁴ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹⁵ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁶ κτίζω, create, form. ¹⁷ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁸ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁹ πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ²⁰ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ²¹ προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 3:13

έν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν 13 ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν³ κάμπτω⁴ τὰ γόνατά⁵ μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ 14 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ˚ ἐν οὐρανοῖς καὶ 15 ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται,⁻ ἵνα δῷη ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον˚ τῆς δόξης 16 αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι³ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω¹⁰ ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς 17 καρδίαις ὑμῶν: ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι¹¹ καὶ τεθεμελιωμένοι¹² ἵνα 18 ἐξισχύσητε¹³ καταλαβέσθαι¹⁴ σὺν πᾶσιν τοῖς ἀγίοις τί τὸ πλάτος¹⁵ καὶ μῆκος¹⁶ καὶ βάθος¹΄ καὶ ὕψος,¹⁶ γνῶναί τε τὴν 19 ὑπερβάλλουσαν¹⁰ τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα²⁰ τοῦ θεοῦ.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν 20 αἰτοὑμεθα ἢ νοοῦμεν, 1 κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην 2 ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας 21 τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹ πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ² ἐκκακέω, am faint, am weary. ³ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ⁴ κάμπτω, bend, bow. ⁵ γόνυ, ατος, τό, knee. ⁶ πατριά, ᾶς, ή, lineage, family. ⁷ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁸ πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ⁹ κραταιόω, strengthen, confirm. ¹⁰ ἔσω, within, inside. ¹¹ ῥιζόω, root, fix by the root. ¹² θεμελιόω, lay a foundation, found. ¹³ ἔξισχύω, be able, be strong enough. ¹⁴ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁵ πλάτος, ους, τό, breadth, width. ¹⁶ μῆκος, ους, τό, length. ¹⁷ βάθος, ους, τό, depth, deep. ¹⁸ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ¹⁹ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²⁰ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ²¹ νοέω, understand, consider. ²² ἐνεργέω, work, effect.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:2 Byzantine NT

 Π αρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι 4τῆς κλήσεως ής ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ 2 πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι αλλήλων ἐν ἀγάπη, σπουδάζοντες τηρείν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ 3 συνδέσμω της εἰρήνης. Έν σῶμα καὶ εν πνεῦμα, καθώς καὶ 4 ἐκλήθητε ἐν μιᾳ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ^{3} ὑμῶν: εἶς κύριος, μία ^{5} πίστις, εν βάπτισμα, 11 είς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, 6 καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. Ένὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ 🐬 χάρις κατὰ τὸ μέτρον ^{12} τῆς δωρεᾶς ^{13} τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ λέγει, 8Άναβὰς εἰς ὕψος¹⁴ ἠχμαλώτευσεν¹⁵ αἰχμαλωσίαν,¹6 καὶ ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ 9 κατέβη πρώτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ὁ καταβάς, 10 αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω¹³ πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώση τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, 11 τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, 20 τοὺς δὲ ποιμένας 21 καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν 22 τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον 12 διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν ^{23} τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: μέχρι ^{24} 13 καταντήσωμεν25 οί πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς

¹ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ² ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ³ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁴ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ⁵ πραθτης, mildness, gentleness. ⁶ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁷ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁸ σπουδάζω, hasten, be eager. ⁹ ένότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹⁰ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ¹¹ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹² μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹³ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ¹⁴ ΰψος, ους, τό, height, heaven. ¹⁵ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ¹⁶ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ¹⁷ δόμα, τος, τό, present, gift. ¹⁸ κατώτερος, lower. ¹⁹ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ²⁰ εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ²¹ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ²² καταρτισμός, οῦ, ὁ, equipment, equipping. ²³ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²⁴ μέχρι, until, as far as (gen). ²⁵ καταντάω, come to, arrive.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 4:14

ἐπιγνώσεως¹ τοῦ υἰοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον,² εἰς μέτρον³

ἡλικίας⁴ τοῦ πληρώματος⁵ τοῦ χριστοῦ: ἴνα μηκέτι τωμεν νήπιοι,

14

κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμω τῆς

διδασκαλίας,¹ ἐν τῆ κυβείᾳ¹¹ των ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ¹²

πρὸς τὴν μεθοδείαν¹³ τῆς πλάνης:¹⁴ ἀληθεύοντες¹⁵ δὲ ἐν ἀγάπῃ 15

αὐξήσωμεν¹⁶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, 16

ἐξ οῦ πᾶν τὸ σωμα συναρμολογούμενον¹ καὶ συμβιβαζόμενον¹ διὰ πάσης ἀφῆς¹ τῆς ἐπιχορηγίας,² κατ' ἐνέργειαν² ἐν μέτρῳ³

ἐνὸς ἐκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν² τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς

οἰκοδομὴν² ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι²⁴ ἐν κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς 17 περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι²⁵ τοῦ νοὸς²6 αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι²7 τῆ διανοίᾳ,²8 ὄντες 18 ἀπηλλοτριωμένοι²9 τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν³0 τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν³1 τῆς καρδίας αὐτῶν: οἵτινες 19 ἀπηλγηκότες³² ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῆ ἀσελγείᾳ,³³ εἰς ἐργασίαν³4

¹ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ² τέλειος, complete, perfect. ³ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ⁴ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ⁵ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁴ μηκέτι, no longer. ⁻ νήπιος, infant, child. ⁵ κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ⁵ περιφέρω, carry about, carry around. ¹¹ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹¹ κυβεία, ας, ἡ, craftiness, trickery. ¹² πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ¹³ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹⁴ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ¹⁵ ἀληθεύω, speak the truth, say. ¹⁶ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁻ συναρμολογέω, fit together. ¹¹δ συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹³ ἀφή, ῆς, ἡ, joint, band. ²⁰ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ²¹ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²² αὕξησις, εως, ἡ, growth, increase. ²³ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²⁴ μαρτύρομαι, affirm, testify. ²⁵ ματαιότης, ητος, ἡ, vanity, emptiness. ²² νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²⁻ σκοτίζω, darken. ²² διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ²ョ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ³₀ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ³¹ πώρωσις, εως, ἡ, hardness, obstinancy. ³² ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ³³ ἀσέλγεια, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ³⁴ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:20 Byzantine NT

ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξία. Ύμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε 20 τὸν χριστόν, εἴγε ἀὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, 21 καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι ὑμᾶς, κατὰ τὴν 22 προτέραν ἀναστροφήν, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης: ἀνανεοῦσθαι δὲ 23 τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν 24 ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος το λαλεῖτε ἀλήθειαν ἔκαστος μετὰ τοῦ 25 πλησίον το αὐτοῦ: ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Ὀργίζεσθε καὶ μὴ 26 ἀμαρτάνετε: ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω το ἔπὶ τῷ παροργισμῷ το ὑμῶν: 27 μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω: 28 μᾶλλον δὲ κοπιάτω, τὸ ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, το ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς τὸ ἐκ τοῦ 29 στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, το δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ 30 λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ῷ ἐσφραγίσθητε τὸ το το το το το το το ἐκοῦς το ἐκοῦς καὶ ὁργὴ καὶ 31

¹ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ² πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ³ εἴγε, if indeed, seeing that. ⁴ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ⁵ πρότερον, formerly, before. ⁶ ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ⁷ παλαιός, old, ancient. ⁸ φθείρω, destroy, corrupt. ⁹ ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ¹⁰ ἀνανεόω, renew, become young again. ¹¹ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹² κτίζω, create, form. ¹³ ὁσιότης, ητος, ἡ, piety, holiness. ¹⁴ ψεῦδος, ους, τό, lie. ¹⁵ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ¹⁶ ὀργίζω, irritate, provoke. ¹⁷ ἐπιδύω, set, go down. ¹⁸ παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger. ¹⁹ κλέπτω, steal. ²⁰ μηκέτι, no longer. ²¹ κοπιάω, toil, labor. ²² μεταδίδωμι, give a share of, share. ²³ σαπρός, rotten, worthless. ²⁴ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²⁵ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ²⁶ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ²⁷ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ²⁸ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 4:32

κραυγή καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάση κακία: 32 γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο ἡμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε 5 έν ἀγάπη, καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν έαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν ἐ εὐωδίας. 10 Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία 11 ἢ πλεονεξία 12 μηδὲ 3 όνομαζέσθω ^{13} ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ^{14} ἁγίοις: καὶ αἰσχρότης, ^{15} καὶ ^{4} μωρολογία, ^{16} ἢ εὐτραπελία, ^{17} τὰ οὐκ ἀνήκοντα: ^{18} ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. Τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ²ο ἢ 5 ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης,²¹ ὄς ἐστιν εἰδωλολάτρης,²² οὐκ ἔχει κληρονομίαν23 ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς 6 ύμᾶς ἀπατάτω²⁴ κενοῖς²⁵ λόγοις: διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.26 Μὴ οὖν γίνεσθε 7 συμμέτοχοι²⁷ αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ: 8 ώς τέκνα φωτὸς περιπατείτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν 🤊 πάση ἀγαθωσύνη²⁸ καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀληθεία – δοκιμάζοντες²⁹ 10

¹ κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ² βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ³ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁴χρηστός, good, kind. ⁵ εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ⁶ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁷ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ⁸ προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ⁹ ὁσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ¹⁰ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ¹¹ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ¹² πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ¹³ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁴ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ¹⁵ αἰσχρότης, ητος, ἡ, shamefulness, obscenity. ¹⁶ μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ¹⁷ εὐτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. ¹⁸ ἀνήκω, be fit, be proper. ¹⁹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ²⁰ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ²¹ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ²² εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²³ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ²⁴ ἀπατάω, deceive, lead into error. ²⁵ κενός, empty, vain. ²⁶ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ²⁷ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ²⁸ ἀγαθωσύνη, ης, ἡ, goodness. ²⁹ δοκιμάζω, prove, approve.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:11 Byzantine NT

τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ: καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις 11 τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε τὰ γὰρ 12 κρυφῆ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ δὲ 13 πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται: πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. Διὸ λέγει, "Εγειρε ὁ καθεύδων καὶ 14 ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς³ περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι,¹⁰ ἀλλ' ὡς 15 σοφοί,¹¹ ἐξαγοραζόμενοι¹² τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. 16 Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες,¹³ ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα 17 τοῦ κυρίου. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε¹⁴ οἴνῳ, ἐν ῷ ἐστὶν ἀσωτία,¹⁵ ἀλλὰ 18 πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς¹⁶ καὶ 19 ὕμνοις¹⁻ καὶ ϣδαῖς¹⁶ πνευματικαῖς, ἄδοντες¹⁰ καὶ ψάλλοντες²⁰ ἐν τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ 20 πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ χριστοῦ.

¹ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ² συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ³ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ⁴ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁵ κρυφή, secretly, in secret. ⁶ αἰσχρός, shameful, base. ⁷ καθεύδω, sleep. ⁸ ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ⁹ ἀκριβώς, carefully, accurately. ¹⁰ ἄσοφος, unwise, foolish. ¹¹ σοφός, wise. ¹² ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ¹³ ἄφρων, foolish, senseless. ¹⁴ μεθύσκω, make drunk. ¹⁵ ἀσωτία, ας, ή, dissipation, debauchery. ¹⁶ ψαλμός, οῦ, ό, song of praise, psalm. ¹⁷ ὕμνος, ου, ό, song of praise, hymn. ¹⁸ ψδή, ῆς, ἡ, song, ode. ¹⁹ ἄδω, sing. ²⁰ ψάλλω, sing, sing praise.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 5:22

Αί γυναϊκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. Ὅτι 22 άνήρ έστιν κεφαλή τῆς γυναικός, ώς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλή τῆς έκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ τοῦ σώματος. Άλλ' ὥσπερ ἡ 24 ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ίδίοις ανδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, αγαπᾶτε τὰς γυναῖκας 25 έαυτῶν, καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ έαυτὸν παρέδωκεν ύπὲρ αὐτῆς: ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, καθαρίσας τῷ 26 λουτρῷ΄ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα παραστήση αὐτὴν ἑαυτῷ 27 ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, άλλ' ἵνα ή άγία καὶ ἄμωμος. Οὕτως ὀφείλουσιν οί 28 ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ άγαπων τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾳ: οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν 29 έαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθώς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος 30 αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. Ἀντὶ 31 τούτου καταλείψει άνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται 2 πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οί δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ δὲ 32 λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' 33

¹ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ²λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing. ³ ἔνδοξος, honored, glorious. ⁴ σπίλος, ου, ὁ, spot, stain. ⁵ ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ⁶ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁷ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁸ θάλπω, cherish, comfort. ⁹ ὀστέον, τό, bone. ¹⁰ ἀντί, instead of, in place of. ¹¹ καταλείπω, leave, leave behind. ¹² προσκολλάω, join closely, cleave to.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:2

ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν: ἡ δὲ γυνὴ ἴνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε¹ τοῖς γονεῦσιν² ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ 6 ἐστιν δίκαιον. Τίμα³ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν 2 ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ⁴ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ 3 μακροχρόνιος⁵ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετεʿ τὰ 4 τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε⁻ αὐτὰ ἐν παιδείᾳἑ καὶ νουθεσίᾳ᾽ κυρίου.

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε¹ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ 5 τρόμου,¹⁰ ἐν ἀπλότητι¹¹ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ 6 κατ' ὀφθαλμοδουλείαν¹² ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,¹³ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας¹⁴ 7 δουλεύοντες ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι ὁ ἐάν τι 8 ἔκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται¹⁵ παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.¹⁶ Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς 9 αὐτούς, ἀνιέντες¹⁻ τὴν ἀπειλήν:¹⁵ εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία¹⁰ οὐκ ἔστιν παρ'

¹ ὑπακούω, obey, listen. ² γονεύς, έως, ὁ, parent. ³ τιμάω, honor, value at a price. ⁴ εὕ, well, well done. ⁵ μακροχρόνιος, long-lived. ⁶ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ⁷ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁸ παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ⁹ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ¹⁰ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ¹¹ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹² ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, service rendered only while the master watches. ¹³ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ¹⁴ εὕνοια, ας, ἡ, favor, affection. ¹⁵ κομίζω, receive, bring. ¹⁶ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁷ ἀνίημι, give up, loosen. ¹⁸ ἀπειλή, ῆς, ἡ, threat, threatening. ¹⁹ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:10

αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε¹ ἐν κυρίω, καὶ ἐν τῷ κράτει 10 τῆς ἰσγύος αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, πρὸς 11 τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου. 12 Ότι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας⁸ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. $^{^1}$ $^{^1}$ Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε $^{^{10}}$ τὴν πανοπλίαν τοῦ $^{^1}$ τοῦ $^{^1}$ θεοῦ, ἴνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῆ ἡμέρα τῆ πονηρα, καὶ άπαντα κατεργασάμενοι ^{12} στῆναι. Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι ^{13} 14 τὴν ὀσφὺν το ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τος δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι ^{16} τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασία ^{17} τοῦ 15 εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τον θυρεον 18 16 τῆς πίστεως, ἐν ῷ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα ^{20} σβέσαι. ^{21} Καὶ τὴν περικεφαλαίαν ^{22} τοῦ σωτηρίου ^{23} 17 δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ: 18 διὰ πάσης προσευχής καὶ δεήσεως 24 προσευχόμενοι ἐν παντὶ

¹ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ² κράτος, ους, τό, power, dominion. ³ ἰσχύς, ύος, ή, strength, power. ⁴ πανοπλία, ας, ή, full armor, complete armor. ⁵ μεθοδεία, ας, ή, scheming, craftiness. ⁶ πάλη, ης, ή, struggle, fight. ⁻ κοσμοκράτωρ, ορος, ό, world ruler, ruler of this world. ⁶ πονηρία, ας, ή, iniquity, wickedness. ⁰ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁰ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹¹ ἀνθίστημι, resist, oppose. ¹² κατεργάζομαι, work out, produce. ¹³ περιζώννυμι, gird, gird round. ¹⁴ ὀσφύς, ύος, ή, waist, hip. ¹⁵ θώραξ, ακος, ό, breastplate. ¹⁶ ὑποδέω, put on my feet. ¹⁻ ἐτοιμασία, ας, ή, readiness, preparation. ¹ϐ θυρεός, οῦ, ό, shield, large shield. ¹⁰ βέλος, ους, τό, arrow, missile. ²⁰ πυρόω, burn, am purified by fire. ²¹ σβέννυμι, quench, extinguish. ²² περικεφαλαία, ας, ή, helmet. ²³ σωτήριος, saving, bringing salvation. ²⁴ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:19 Byzantine NT

καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες¹ ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει² καὶ δεήσει³ περὶ πάντων τῶν ἀγίων, καὶ ὑπὲρ 19 ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει⁴ τοῦ στόματός μου ἐν παρρησία γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὖ 20 πρεσβεύω⁵ ἐν άλύσει, ἕνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι, ὅς δεῖ με λαλῆσαι.

Τνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν 21 γνωρίσει Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίω: ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ 22 ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ 23 κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων 24 τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἦμίν.

¹ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ² προσκαρτέρησις, εως, ή, perseverance, steadfastness. ³ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ⁴ ἄνοιξις, εως, ή, opening, act of opening. ⁵ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ⁶ ἄλυσις, εως, ή, chain. ⁻ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁵ Τυχικός, οῦ, ὁ, Tychicus. ⁰ ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptibility, immortality.